

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КОНСТИТУЦИЯ СУДЫ
БИЛГЕЛӘМӘСЕ

«Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында мәгълүмати хезмәттәшлек итү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 22 гыйнварындагы 20 номерлы каары белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында катнашучы оешмалар арасында мәгълүмат алмашу тәртибенең З пункттындагы алтынчы абзацы белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданка В.М. Омарова шикаятен карауга алудан баш тарту турында

Казан шәһәре

2019 елның 18 марта

Татарстан Республикасы Конституция суды, Рәисе Ф.Г. Хөснәтдинов, судьялары Ф.Р. Волкова, Л.В. Кузьмина, Э.М. Мостафина, Р.Г. Сәхиева, А.Р. Шакараев составында,

суд утырышында «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 44 статьясы нигезендә гражданка В.М. Омарова шикаятен алдан өйрәнгән судья Э.М. Мостафина бәяләмәсен тыңлаганнан соң

ачыклады:

1. Татарстан Республикасы Конституция судына гражданка В.М. Омарова Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 22 гыйнварындагы 20 номерлы каары белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында катнашучы оешмалар арасында мәгълүмат алмашу тәртибенең (алга таба шулай ук — Тәртип)

З пунктындағы алтынчы абзацы белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуға карата шикаять белән мөрәжәгать итте.

Тәртипнең 3 пунктындағы дәгъвалана торған алтынчы абзацы буенча министрлыklар, ведомстволар һәм башка оешмаларның (алга таба — катнашучы оешмалар) Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлығы (аның территориаль органнары) яки «Республика матди ярдәм (компенсация түләүләре) үзәге» дәүләт казна учреждениесе (аның бүлекләре) белән хезмәттәшлек итүе нигезләнгән килешүдә гражданнарга нигезсез акчалата түләүләр бирүне китереп чыгарган үз вакытында булмаган (ышанычсыз) мәгълүмат тапшырган өчен килешүдә катнашучыларның жаваплылығы билгеләнергә тиеш.

Шикаятындаң һәм аңа күшымта итеп бирелгән документлар күчермәләреннән аңлашылганча, мөрәжәгать итүче — инвалид, «Республика матди ярдәм (компенсация түләүләре) үзәге» дәүләт казна учреждениесенең Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районындағы 16 номерлы бүлегендә (алга таба — РМЯУ) исәптә тора һәм 2014 елның 1 февраленнән торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә ташлама-субсидия ала. Каты қонкуреш калдыкларын чыгару буенча торак-коммуналь хезмәт өчен түләмәү сәбәпле, 2015 елның декабреннән аңа ташлама-субсидияне бирү туктатып торылган. Тиешле мәгълүмат РМЯУгә «ЭкоАвтоТрейд» жаваплылығы чикләнгән жәмғыятеннән килгән.

Татарстан Республикасы Югары Ослан район судының Татарстан Республикасы Югары судының граждан эшләре буенча суд коллегиясенең апелляция билгеләмәсе белән үзгәрешсез калдырылган карары белән гражданка В.М. Омарова мәнфәгатьләрендә эш иткән прокурорга торак һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә ташлама-субсидия бирү туктатылып торуда чагылган гамәлләрне законсыз дип тану турындағы дәгъва таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тартылган. Татарстан Республикасы Югары суды судьясы билгеләмәсе белән кассация шикаятен Татарстан Республикасы Югары судының кассация инстанциясе утырышында карауга тапшырудан

шулай ук баш тартылган.

Гражданка В.М. Омарова гомуми юрисдикция судлары каарлары Тәртипнең дәгъва белдерелә торган З пунктына нигезләнгән дип күрсәтә. Элеге нормадан чыгып, катнашучы оешмаларның хезмәттәшлек итүе нигезләнгән килешүдә гражданнарга нигезсез акчалата түләүләр бирүне генә китереп чыгарган үз вакытында булмаган (ышанычсыз) мәгълүмат тапшырган өчен килешүдә катнашучыларның жаваплылығы билгеләнергә тиеш. Шуңа бәйле рәвештә, ул билгеләп үткәнчә, гражданнарга нигезсез түләмәүне китереп чыгарган үз вакытында булмаган (ышанычсыз) мәгълүмат тапшырган өчен килешүдә жаваплылық билгеләнми.

Шулай итеп, мөрәжәгать итүче дәгъва белдерелә торган норма, килешүдә катнашучыларның үз вакытында булмаган (ышанычсыз) мәгълүмат тапшыруның барлық очраклары өчен түгел, ә бары тик гражданнарга нигезсез акчалата түләүләр бирүне китереп чыгарганы өчен генә жаваплы булуларын мәжбүри билгеләү кирәклеген күрсәтеп, аның конституциячел хокукларын, шул исәптән Татарстан Республикасы Конституциясе белән гарантияләнгән социаль тәэминатка хокукуны боза дип саный.

Бәян ителгәннәр нигезендә гражданка В.М. Омарова Татарстан Республикасы Конституция судыннан «Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында мәгълүмати хезмәттәшлек иту турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 22 гыйнварындагы 20 номерлы карары белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында катнашучы оешмалар арасында мәгълүмат алмашу тәртибенең З пунктындагы алтынчы абзасын Татарстан Республикасы Конституциясенең 2, 13, 18 (беренче өлеш), 28 (беренче өлеш) һәм 49 статьяларына туры килми дип тануны сорый.

2. «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 100 статьясындагы беренче өлеше нигезендә

Татарстан Республикасы Конституция судына конституциячел хокукларның һәм ирекләрнең бозылуына карата шикаять белән Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Президентының һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының, жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары белән хокуклары һәм ирекләре бозылган гражданнар һәм аларның берләшмәләре мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Шул ук вакытта «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 101 статьясы белән шул билгеләнгән: Татарстан Республикасы законы яисә башка норматив хокукий акт белән конституциячел хокуклар һәм ирекләрнең бозылуына шикаять бириү мөмкин була, әгәр закон яисә башка норматив хокукий акт гражданнарның конституциячел хокукларына һәм ирекләренә кагылса; закон яисә башка норматив хокукий акт, аны карау судта яисә башка органда төгәлләнгән яки башланган конкрет эштә кулланылса яки кулланылырга тиеш булса.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 22 гыйнварындагы 20 номерлы карапы белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бириү системасында катнашучы оешмалар арасында мәгълүмат алмашу тәртибе гражданнарга торак-коммуналь субсидияләрне һәм айлык акчалата түләүләрне оператив бириүне тәэммин итү максатында министрлыклар, ведомстволар һәм башка оешмаларның Татарстан Республикасында торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирүдә интеграль мәгълүмат технологияләрен кулланып, мәгълүмати хезмәттәшлек итүен регламентлаштыра.

Катнашучы оешмаларның хезмәттәшлек итүе Тәртипнең 3 пункты буенча Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэммин итү һәм социаль яклау министрлыгы (аның территориаль органнары) яки «Республика матди ярдәм (компенсация түләүләре) үзәге» дәүләт казна учреждениесе (аның бүлекләре) белән төзелгән килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла, аларда мәгълүмати хезмәттәшлек итүдә турыдан-туры

катнашучыларны, кирәкле мәгълүматны тапшыру тәртибен һәм срокларын, вакытында булмаган (ышанычсыз) мәгълүмат биргән өчен жаваплылык билгеләүгә юнәлгән конкрет нигезләмәләр һәм башка нигезләмәләр беркетелергә тиеш. Үзенең хокукий табигате буенча Тәртипнең З пункты конкрет катнашучы оешмаларның хезмәттәшлек иту механизмын регламентлаштыруга, мондый хезмәттәшлек итуңең рәвешен һәм эчтәлеген билгеләүгә юнәлдерелгән һәм, димәк, гражданка В.М. Омарова эшендә ул күрсәткән аспектта кулланылырга тиеш түгел.

Шулай итеп, дәгъва белдерелә торган нигезләмә мөрәжәгать итүченең конституциячел хокукларына һәм ирекләренә кагылмый, шуңа бәйле рәвештә шикаять «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 101 статьясы белән билгеләнгән бирелү мөмкинлеге критерийларына жавап бирми һәм шуның нигезендә Татарстан Республикасы Конституция суды тарафыннан карауга кабул ителә алмый.

Шикаять эчтәлегеннән аңлашылганча, гражданка В.М. Омарова карала торган норманың конституциячеллегенә формаль дәгъва белдереп, асылда хокук куллану органнарының гамәлләре һәм каарлары белән килешмәвен белдерә, аларның законлы һәм нигезле булу-булмавын бәяләү Татарстан Республикасы Конституция судының Татарстан Республикасы Конституциясенең 109 статьясында һәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясында билгеләнгән компетенциясенә керми.

Бәян ителгәннәрдән чыгып һәм «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының 3 статьясына, 39 статьясындагы икенче өлешенең 1 пунктына, 46 статьясындагы беренче өлешенең 1 һәм 2 пунктларына, 66 статьясындагы бишенче өлешенә, 67 статьясындагы беренче һәм икенче өлешләренә, 69, 72, 73 һәм 101 статьяларына таянып, Татарстан Республикасы Конституция суды

билгеләде:

1. «Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында мәгълүмати хезмәттәшлек итү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 22 гыйнварындагы 20 номерлы карапы белән расланган Торак урын һәм коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидияләр һәм айлык акчалата түләүләр бирү системасында катнашучы оешмалар арасында мәгълүмат алмашу тәртибенең 3 пунктындагы алтынчы абзацы белән үзенең конституциячел хокуклары һәм ирекләре бозылуга карата гражданка В.М. Омарова шикаятена карауга алудан баш тартырга, чөнки ул «Татарстан Республикасы Конституция суды турында» Татарстан Республикасы Законының шикаять бирелергә мөмкин дигән таләпләренә жавап бирми, ә мөрәжәгать итүче куйган мәсьәләне хәл итү Татарстан Республикасы Конституция суды карамагына керми.

2. Бу шикаять буенча Татарстан Республикасы Конституция суды Билгеләмәсе катгый һәм аңа карата шикаять бирелми.

3. Әлеге Билгеләмәнең күчермәсен гражданка В.М. Омаровага һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына җибәрергә.

4. Әлеге Билгеләмә «Татарстан Республикасы Конституция суды хәбәрләре»ндә басылып чыгарга тиеш.

№ 9-О

**Татарстан Республикасы
Конституция суды**